Standard for Identifisering og merking av byggevarer

Versjon 1.2 • 27.08.2010

Innledning

Dette dokumentet er utarbeidet som en del av prosjektet Standardisering. Dokumentet definerer standarden for enhetlig identifisering og merking av F-pak (forbrukerpakning), D-pak (detaljistpakning) og T-pak (transportpakning) i byggevarebransjen i Norge. Hensikten er å legge grunnlaget for en effektiv vare- og informasjonsflyt i verdikjeden for byggevarer. Dette forenkler både produktidentifisering i informasjonsflyten, merkingen hos produsent/leverandør, forsendelse ved transportør/speditør og varemottak hos grossist/butikk.

For at merkingskonseptet som er beskrevet i dette dokumentet skal kunne gjennomføres i byggevarebransjen, forutsettes det at rutiner for utveksling av alle nødvendige grunndata mellom aktørene i verdikjeden er på plass.

Dokumentet forutsetter at forpakningsnivåene F-pak, D-pak og T-pak defineres for produktene. F-pak kjennetegnes ved at det er denne enheten som forbrukeren kjøper i byggevareforretningene. D-pak og T-pak går under betegnelsen ytteremballasje. Dette er logistiske enheter som benyttes ved forsendelse i verdikjeden.

De enkelte produktnivåer identifiseres med GTIN (Global Trade Item Number). Det forutsettes at produktenes pakninger tildeles egne GTIN og strekkodemerkes etter nærmere regler. Dokumentet gir en nærmere beskrivelse av GTIN, hvordan det bygges opp og regler for endring av GTIN. Dokumentet gir også en anbefaling for hvordan de ulike forpakningsnivåene skal merkes. Når det gjelder merkingskonseptet, omfatter dette både produktinformasjon og transportinformasjon.

Dokumentet skiller på tre typer varer; standard varer, trelast og ordreproduserte varer (ikke standardvarer).

Endringslogg

Versjon	Dato	Kapittel	Endring	Godkjent av
1.2	1.9.10	Innledning	Språklige endringer	HSH
1.2	1.9.10	4. Trelast	Presiseringer i identifisering av trelast	Treindustrien

Innholdsfortegnelse

1	**Forpakningsnivåer for byggevarer**	**4**
2	**Generelt om identifikasjon og strekkodemerking**	**6**
	Identifikasjon av produkter – F-pak, D-pak og T-pak	6
	Strekkodemerking av produkter	7
	Identifikasjon av transportenheter (kolli)	9
3	**Produktmerking av standard byggevarer**	**10**
	Merking av F-pak	10
	Merking av D-pak	12
	Merking av T-pak	15
4	**Trelast**	**20**
5	**Ordreproduserte varer**	**22**
6	**Merking av transportinformasjon**	**23**
	Vedlegg 1	
	Strekkodemerking med GS1-128	28

1. Forpakningsnivåer for byggevarer

Byggevarer inndeles i følgende forpakningsnivåer:

F-Pak

Forbrukerpakning, enheten som kjøpes av forbruker og som enten skannes i butikkassen (POS) eller skannes på andre utleveringssteder i byggevarebutikken (trelastlager, kaldtlager, utelager). F-pak betegnes også ofte som minste salgbare enhet. F-pak kan også komme i en- eller flerpakninger.

D-pak

Detaljistforpakning, enheten (kartong) som bestilles av butikk fra grossist eller leverandør og som inneholder flere F-pak. For D-pak finnes det også noen spesialvarianter:

- Samlekartong. En samlekartong er definert som en enhet som inneholder flere D-pak. En samlekartong er også en D-pak.
- Displayenhet. En displayenhet inneholder en eller flere typer F-pak. En displayenhet er definert som en D-pak.

T-pak

Transportforpakning (f.eks. pall), enheten som transporteres mellom aktørene i verdikjeden. T-pak inneholder som oftest flere D-pak, men kan i enkelte tilfeller kun inneholde F-pak.

Forpakningsnivåer for byggevarer

F-pak

T-pak

Kun F-pak

2. Generelt om identifikasjon og strekkodemerking

Identifikasjon av produkter - F-pak, D-pak og T-pak

I byggevarebransjen skal produkter identifiseres med GTIN (Global Trade Item Number). GTIN er et globalt nummersystem som sikrer unik identifikasjon av produkter. GTIN kan ha inntil 14 siffer. Alle forpakningsnivåer F-pak, D-pak og T-pak skal ha unike GTIN. For GTIN finnes følgende varianter:

GTIN 8	Benyttes på små produkter (F-pak)
GTIN 12	Benyttes i USA og Canada (F-pak, D-pak og T-pak)
GTIN 13	Benyttes på F-pak, D-pak og T-pak
GTIN 14	Benyttes på D-pak og T-pak. Ikke på F-pak

Eksempler strekkoder

EAN-8 EAN-13 UPC-A ITF-14

Kjeder og butikker mottar og selger produkter fra en rekke leverandører både nasjonalt og internasjonalt og må derfor kunne håndtere alle typer GTIN. For F-pak benyttes GTIN 13, GTIN 12 eller GTIN 8. GTIN 13 er mest vanlig. For D-pak og T-pak (ytteremballasje) kan alle typer GTIN benyttes dvs. GTIN 14, GTIN 13, GTIN 12 eller GTIN 8 (uvanlig).
GTIN 13 og GTIN 14 er mest vanlig på ytteremballasje.

For leverandører som skal nummerere og merke sine produkter, anbefaler vi å benytte GTIN 13. Det gjelder på alle forpakningsnivåene dvs. både F-pak, D-pak og T-pak. For nærmere informasjon om oppbygning og struktur for GTIN og merking, henviser vi til:

- GS1 Guiden Om nummerering og merking av GTIN
- GS1 Ytteremballasjeguiden

som kan fås ved henvendelse til GS1 Norway eller som kan lastes ned elektronisk fra GS1 Norway's hjemmeside: www.gs1.no

Regelverk for endring av GTIN

Dersom man foretar endringer av et eksisterende produkt, dukker gjerne spørsmålet opp om man må tildele en endret pakning et nytt GTIN eller om man kan beholde det eksisterende GTIN.
Generelt gjelder at dersom en pakning endrer innhold (som nettovekt eller antall enheter som pakningen inneholder), skal pakningen tildeles et nytt GTIN. Ved endring av design eller prisendringer beholdes eksisterende GTIN.
Ved å gå inn på GS1 Norway's hjemmeside under GTIN regler finner du et detaljert regelverk for hvorvidt varen skal ha et nytt GTIN eller beholde eksisterende GTIN.

Generelt om identifikasjon og strekkodemerking

Strekkodemerking av produkter

Rent generelt tilbyr GS1-systemet følgende tre strekkodesymboler for strekkodemerking av GTIN på F-pak, D-pak og T-pak:

1. EAN/UPC-symbolet
2. ITF 14-symbolet
3. GS1-128-symbolet

For leverandører som skal strekkodemerke GTIN på sine produkter anbefales følgende:

	EAN/UPC	ITF-14	GS1-128
GTIN F-pak	Anbefales		
GTIN D-pak	Anbefales	Ved ujevn overflate	Ved flere opplysninger
GTIN T-pak	Anbefales	Ved ujevn overflate	Ved flere opplysninger
GTIN Trelast med variabel lengde			Benyttes innen byggevare

For mer informasjon, henviser vi til GS1 Ytteremballasjeguiden

EAN/UPC symbolet

EAN/UPC-symbolet består av symbolene EAN-8, UPC-A (USA og Canada) og EAN-13. For leverandører som skal strekkodemerke GTIN-13-nummeret, benyttes EAN-13-symbolet. Vi anbefaler at EAN-13-symbolet benyttes på alle forpakningsnivåer dvs. F-pak, D-pak og T-pak. Veldig små produkter (F-pak) nummereres med GTIN-8 og strekkodemerkes med EAN-8-symbolet.

EAN-13 symbolet med GTIN-13

Generelt om identifikasjon og strekkodemerking

ITF-14 symbolet

ITF-symbolet kan kun benyttes på D-pak og T-pak (ytteremballasje). Normalt benyttes ITF symbolet i de tilfeller hvor EAN/UPC-symbolet ikke gir tilfredsstillende avlesning, Det kan være tilfellet dersom overflaten er ujevn (for eksempel bølgepapp). Legg merke til at ITF-symbolet inneholder 14 siffer. For et GTIN-13 må man derfor legge til en 0 innledningsvis i nummeret når det skal strekkodemerkes med et ITF-14-symbol.

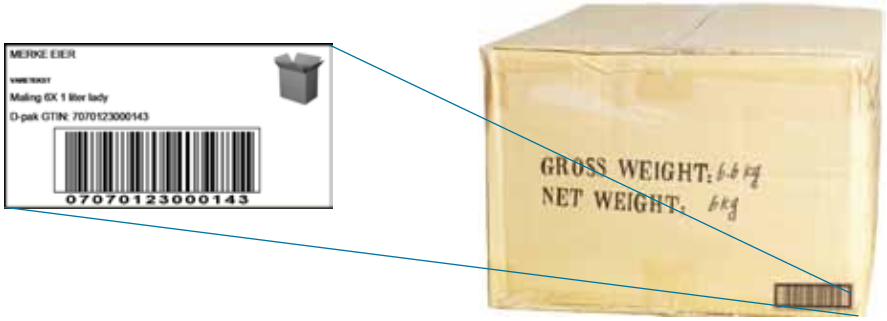

GS1-128-symbolet

GS1-128-symbolet gir muligheter til å strekkodemerke flere opplysninger i en og samme strekkode.

I byggevarebransjen benyttes GS1-128-symbolet for trelast med variabel lengde. Man strekkode-merker da både GTIN og lengde i cm. (mer om dette i kap. 4 Trelast).

GS1-128 kan også benyttes for standard byggevarer dersom man har behov for å merke flere opplysninger i tillegg til GTIN som for eksempel produksjonsdato, batch/lot-nummer og lignende. Legg merke til at i GS1-128-symbolet er det avsatt 14 siffer for GTIN. For et GTIN-13 må man derfor legge til en 0 innledningsvis i nummeret når det skal strekkodemerkes med et GS1-128-symbol.

GS1-128 med GTIN + lengde

Kvalitet på strekkodesymbolene

Det er et krav at kvaliteten på strekkodesymbolene som benyttes i byggevarebransjen (EAN/UPC, ITF og GS1-128) minimum oppfyller en printkvalitet med "Grade C" iflg. standard ISO/IEC 15416. Det er en forutsetning at strekkodesymbolet er lesbart i alle ledd i verdikjeden og i hele produktets levetid dvs. så lenge produktet er i salg.

Generelt om identifikasjon og strekkodemerking

Identifikasjon av transportenheter (kolli)

I byggevarebransjen identifiseres transportenheter (kolli) med SSCC-koder (Serial Shipping Container Code). SSCC er et globalt nummersystem som sikrer unik identifikasjon av transportenheter. SSCC har en fast lengde på 18 siffer. SSCC-koder strekkodemerkes med GS1-128.

Hver enkelt transportenhet skal ha en egen unik SSCC-kode. SSCC-koden benyttes av transportørene i Norge for unik identifikasjon av gods. Se mer om transportmerking i Kap. 6

3. Produktmerking av standard byggevarer

Merking av F-pak

Ved merking av F-pak skal følgende opplysninger benyttes:

GTIN - Global Trade Item Number

F-pak skal nummereres med GTIN. Det gjelder for alle produkter, og da selv om det ikke er praktisk mulig å strekkodemerke produktet.

Varetekst

Produktets varetekst skal komme i klartekst på F-pakens produktetikett. Varetekst skal baseres på varetekst som er registrert i NOBB og bestå av produktnavn, egenskaper (fabrikat, type og dimensjon) og eventuelt varemerketekst. Dersom F-pak er et bestillbart produkt, skal vareteksten som merkes på F-paken stemme overens med varetekstene på ordrebekreftelse, pakkseddel og faktura.

Merkeeier

Navn på merkeeier skal framgå i klartekst enten på etiketten eller emballasjen.

Praktiske retningslinjer knyttet til merking av F-pak

Etiketten på F-pak – størrelse, utforming og plassering

Produktinformasjonen kan enten printes på en etikett som festes på emballasjen eller trykkes direkte på emballasjen.

Siden form og størrelse på F-pak er sterkt varierende, vil også størrelse og utforming av etiketten kunne variere.

Plassering av etiketten må ses i sammenheng med plassering av strekkodesymbolet. Se GS1 Guiden Om nummerering og merking med GTIN.

Strekkodesymbolet på F-pak - størrelse og plassering

Ved strekkodemerking av F-pak skal EAN-13-symbolet benyttes. Unntaket er for produkter som er så små at det ikke er mulig å benytte et EAN-13 symbol. Da må man benytte GTIN-8 nummeret samt EAN-8 strekkodesymbolet.

Når det gjelder størrelse og plassering av strekkodesymbolet, viser vi til GS1 Guiden Om nummerering og merking med GTIN.

Produktmerking av standard byggevarer

Eksempel på GS1 produktetikett for F-pak med EAN/UPC symbol

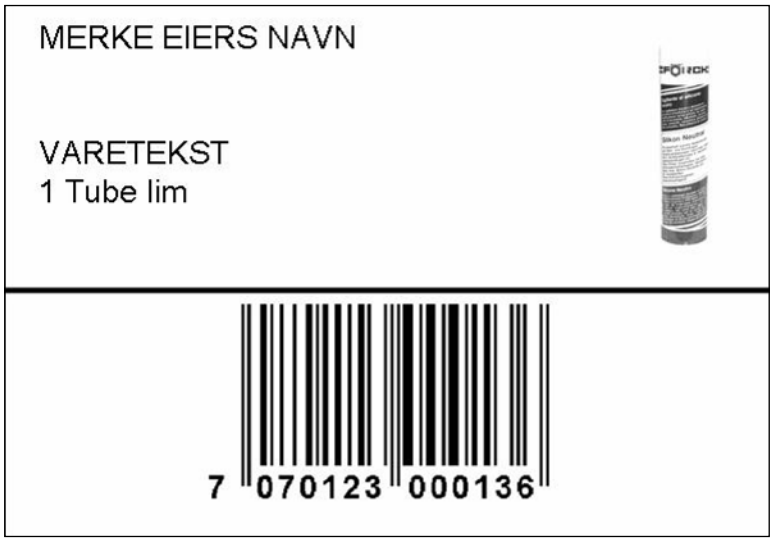

Hvis produktet har liten størrelse, må minimum GTIN være plassert på etiketten.

Produktmerking av standard byggevarer

Merking av D-pak

GTIN - Global Trade Item Number

D-pak skal nummereres med GTIN. Det anbefales å benytte GTIN-13, men GTIN-14 kan om ønskelig benyttes.

Varetekst

Produktets varetekst skal komme i klartekst på D-pakens produktetikett. Varetekst skal baseres på varetekst som er registrert i NOBB og bestå av produktnavn, egenskaper (fabrikat, type og dimensjon) og eventuelt varemerketekst. Vareteksten på D-paken skal stemme overens med varetekstene på ordrebekreftelse, pakkseddel og faktura.

Merkeeier

Navn på merkeeier skal framgå i klartekst enten på etiketten eller emballasjen.

Ytterligere produktinformasjon – valgfri

Leverandørens artikkelnummer kan merkes i klartekst.

Batch eller lot nr. Dette er et nummer som genereres av produsent og som brukes for å oppnå full sporbarhet i verdikjeden i forhold til produksjon og pakking av produktet. Batch eller lot nummer kan merkes både i klartekst og med GS1-128 strekkodesymbol.

Dato. Dersom det er ønskelig, kan produksjonsdato, pakkedato og best-før-dato merkes både i klartekst og med GS1-128 strekkodesymbol.

Praktiske retningslinjer knyttet til merking av D-pak

Etiketten på D-pak – størrelse, utforming og plassering
Produktinformasjonen kan enten printes på en etikett som merkes på emballasjen eller trykkes direkte på emballasjen.

Det er tilstrekkelig med 1 produktetikett på D-pak. Det anbefales at etiketten plasseres på en av D-pakens vertikale sider og at alle D-pak etikettene er orientert mot samme side som T-pak etikettene er plassert (konsekvent orientering)

Eksemplet er hentet fra dagligvare hvor dette benyttes.

Produktmerking av standard byggevarer

Siden form og størrelse på D-pak er sterkt varierende, vil også størrelse og utforming av etikett kunne variere.

Plassering av etiketten må ses i sammenheng med plassering av strekkodesymbolet. Se GS1 Ytteremballasjeguiden.

Strekkodesymbolet på D-pak – størrelse og plassering

D-pak skal merkes med ett av følgende strekkodesymboler (OBS! trelast har egne regler for merking):

- EAN-13-symbolet – anbefales
- ITF-14 symbolet – ved ujevn overflate f. eks bølgepapp
- GS1-128-symbolet – dersom flere opplysninger enn kun GTIN inngår i strekkodesymbolet

Dersom det kun er GTIN som skal merkes i strekkodet form på emballasjen, anbefales EAN-13-symbolet, ITF-14 symbolet benyttes ved ujevn overflate som f. eks bølgepapp. Dersom flere opplysninger enn GTIN som for eksempel Batch eller lot nr, og/eller Best-før-dato skal strekkodemerkes, må GS1-128-symbolet benyttes. Når det gjelder størrelse og plassering av disse strekkodesymbolene, viser vi til GS1 Ytteremballasjeguiden.

Eksempel på GS1 produktetikett for D-pak med EAN/UPC symbol

Produktmerking av standard byggevarer

Eksempel på GS1 produktetikett for D-pak med ITF-14 symbol

Eksempel på GS1 produktetikett for D-pak med GS1-128 symbol

Produktmerking av standard byggevarer

Merking av T-pak

I denne spesifikasjonen skiller vi mellom to ulike typer T-pak avhengig av enhetens innhold.

Standard T-pak. T-pak som inneholder samme produkt (samme GTIN) med fast antall D-pak og hvor merking av entydig produktinformasjon på T-pak er mulig.

T-pak med ulike produkter (Blandingspall). Dette er en enhet som inneholder ulike produkter eller hvor merking av entydig produktinformasjon på T-pak ikke er mulig. For denne type T-pak er det kun mulig å merke med transportinformasjon (se Kap. 6).

Her er vist et eksempel når T-pak er en pall

Standardpall

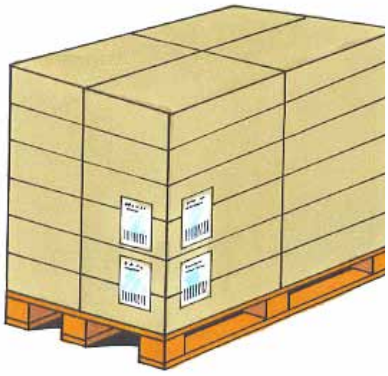

Blandingspall

Ved merking av standard T-pak skal følgende opplysninger benyttes:

GTIN - Global Trade Item Number

T-pak skal nummereres med GTIN. Det anbefales å bruke GTIN-13, men GTIN-14 kan om ønskelig benyttes (OBS! trelast har egne regler for merking).

Varetekst

Produktets varetekst skal komme i klartekst på T-pakens produktetikett. Varetekst skal baseres på varetekst som er registrert i NOBB og bestå av produktnavn, egenskaper (fabrikat, type og dimensjon) og eventuelt varemerketekst. Vareteksten som merkes på T-paken skal stemme overens med varetekstene på ordrebekreftelse, pakkseddel og faktura.

Produktmerking av standard byggevarer

Merkeeier

Navn på merkeeier skal framgå i klartekst enten på etiketten eller emballasjen.

Ytterligere produktinformasjon

Leverandørens artikkelnummer kan merkes i klartekst.

Batch eller lot nr.

Dette er et nummer som genereres av produsent og som brukes for å oppnå full sporbarhet i verdikjeden i forhold til produksjon og pakking av produktet. Batch eller lot nummer kan merkes både i klartekst og med GS1-128 strekkodesymbol.

Dato

Dersom det er ønskelig kan produksjonsdato, pakkedato og best-før-dato merkes både i klartekst og med GS1-128 strekkodesymbol.

Bruttovekt (i hele kg) skal (bør på blandingspall) merkes kun i klartekst på hver enkelt T-pak. Med bruttovekt menes vekt av produktene, emballasje og lastbærer (pall).

Max stablevekt (i hele kg) kan merkes i klartekst

Temperaturkrav skal merkes kun i klartekst dersom produktet har temperaturkrav.

Produktmerking av standard byggevarer

Praktiske retningslinjer knyttet til merking av standard T-pak

Etiketten på T-pak – størrelse, utforming og plassering

Produktinformasjonen printes på en etikett som settes på emballasjen.

Generelt er det tilstrekkelig med 1 produktetikett på T-pak. Men dersom T-pak er en pall, anbefales det at pallen merkes med 2 etiketter.

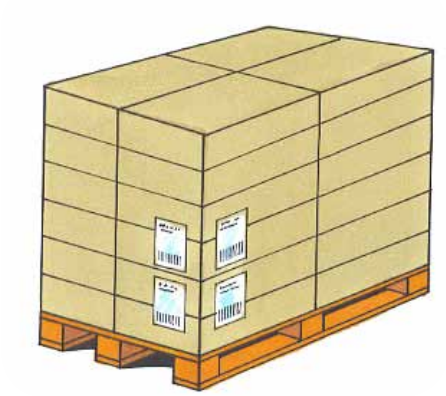

Siden form og størrelse på T-pak kan variere, vil også størrelse og utforming av etikett kunne variere. Men vi anbefaler ett av følgende formater:

- A5 (148 x 210 mm)
- A6 (105 x 148 mm)

Plassering av etiketten må ses i sammenheng med plassering av strekkodesymbolet. Se GS1 Ytteremballasjeguiden.

Strekkodesymbolet på T-pak – størrelse og plassering

T-pak skal merkes med ett av følgende strekkodesymbol:

- EAN-13-symbolet – anbefales
- ITF-14 symbolet – ved ujevn overflate f. eks bølgepapp
- GS1-128-symbolet – dersom flere opplysninger enn kun GTIN inngår i strekkodesymbolet

Dersom det kun er GTIN som skal merkes i strekkodet form på emballasjen, anbefales EAN-13-symbolet, Det forutsetter bruk av GTIN-13-nummeret. Dersom T-pak nummereres med GTIN-14, må enten ITF-symbolet eller GS1-128 benyttes. ITF-14 symbolet benyttes ved ujevn overflate som f. eks bølgepapp. Dersom flere opplysninger enn GTIN som for eksempel SSCC-kode, Batch eller lot nr, og/eller Best-før-dato skal strekkodemerkes, må GS1-128-symbolet benyttes. Når det gjelder størrelse og plassering av disse strekkodesymbolene, viser vi til GS1 Ytteremballasjeguiden.

Produktmerking av standard byggevarer

Eksempel på GS1 produktetikett for standardpall med GTIN for T-pak merket med EAN/UPC symbol

Eksempel på GS1 produktetikett for standardpall med GTIN for T-pak og merket med ITF-14 symbol

Produktmerking av standard byggevarer

Eksempel på GS1 produktetikett for standardpall med GTIN for T-pak og merket med GS1-128 symbol

4. Trelast med variabel lengde

Dette kapittelet omhandler trelast med variabel lengde. Trelast med fast lengde skal følge samme prinsipper som standard byggevarer når det gjelder definisjon av forpakningsnivåer (F-pak, D-pak og T-pak), identifikasjon med GTIN og merking av produktinformasjon (se Kapittel 3).

Trelast med variabel lengde merkes i dag med GS1-128 for løpemeter med følgende opplysninger:

- GTIN for produktet (klartekst og strekkode)
- Lengden på produktet (klartekst og strekkode)

Dette er i tillegg til

- Varetekst (klartekst)
- Navn på merkeeier (klartekst)

Andre enheter som f.eks. bunt og pakke merkes også med GS1-128 kode for løpemeter.

Forpakningsnivåer for trelast med variabel lengde

Følgende forpakningsnivåer er definert:

- Plank, list etc – F-pak
- Pakke – T-pak
- Multipakke – T-pak

De enkelte bord, planker, lister etc. måles i løpemeter. For bunt, pakke og multipakke varierer innhold dvs. antall løpemeter fra bunt til bunt, fra pakke til pakke, mellom de ulike produsentene og mellom de ulike landsdelene.

For trelast med variabel lengde anbefales det at logikken med de samme forpakningsnivåer som for standard byggevarer dvs. F-pak, D-pak og T-pak, benyttes. Dagens betegnelser må gjerne beholdes. Dette betyr i praksis at pakningsklasse legges inn på aktuell pakning for å indikere at innholdet er i henhold til nytt NOBB regelverk.

Bruk av GTIN for identifisering av de ulike forpakningsnivåer/ enheter for trelast med variabel lengde

De ulike forpakningsnivåene/enhetene for trelast skal identifiseres med unike GTIN. Det betyr at de ulike forpakningsnivåene skal ha egne unike GTIN på lik linje med standard byggevarer. Dette bidrar til eksakt identifisering og registrering i NOBB, og bidrar til enklere rutiner for innkjøp og logistikk. I standardsortimentet for trelast har Treindustrien, som vareeier, definert GTIN på bestillbare enheter (pakke, multipakke, bunt og løpemeter) som kan benyttes i bestilling og ordrebekreftelse. Prisgiver **må** definere GTIN på løpemeter som skal benyttes i forbindelse med pakkseddel og faktura.

Trelast med variabel lengde

Merking av trelast med variabel lengde

Ved merking av trelast med variabel lengde, skal følgende opplysninger benyttes:

GTIN - Global Trade Item Number

Bare GTIN for F-pak benyttes i merking av trelast – uavhengig av forpakning/enhet. Trelast skal strekkodemerkes med GS1-128-symbolet for enheten løpemeter.

Varetekst

Produktets varetekst skal komme i klartekst på produktetikett. Varetekst skal baseres på varetekst som er registrert i NOBB og består av produktnavn, egenskaper (fabrikat, type og dimensjon) og eventuelt varemerketekst. Vareteksten som merkes på trelast skal stemme overens med varetekstene på ordrebekreftelse, pakkseddel og faktura.

Merkeeier

Navn på merkeeier skal framgå i klartekst enten på etiketten eller emballasjen.

Lengde

Trelast skal merkes med lengde i klartekst og strekkodet form. Måleenheten for trelast med variabel lengde er alltid løpemeter med to desimaler.

Praktiske retningslinjer knyttet til merking av trelast

Etiketten på trelast – størrelse, utforming og plassering

Produktinformasjonen printes på en etikett som festes på produktet, bunten eller pakken. Det er tilstrekkelig med én produktetikett på den enkelte forpakning. Siden form og størrelse på produktene er varierende, vil også størrelse og utforming av etikett kunne variere. Det anbefales at etiketten plasseres i en av endene av produktet (ikke på midten).

Strekkodesymbolet på trelast – størrelse og plassering

Trelast med variable lengde skal strekkodemerkes med GS1-128-symbolet. For nærmere detaljer, se Vedlegg 1.

Merking av variabel lengde som selges i løpemeter

5. Ordreproduserte varer

Med ordreproduserte varer, menes varer som produseres på bestilling/ordre fra kunden, og som ikke er lagerførte standardvarer.

Kundens bestillingsnummer (ordrenummer)

Når det gjelder merking av ordreproduserte varer, er det kundens bestillingsnummer som skal identifisere ordren. Kundens bestillingsnummer bør merkes på det ferdige produktet i klartekst og strekkodet form med GS1-128. I tillegg skal hver enkelt transportenhet merkes med en vanlig transportetikett.

Dette løses enklest ved at hver enkelt transportenhet (kolli) skal merkes med en transportetikett som også inneholder kundens bestillingsnummer.

For mer detaljer knyttet til merking av etiketter og strekkoder, se neste kapittel ”Merking av transportinformasjoner”.

6. Merking av transportinformasjon

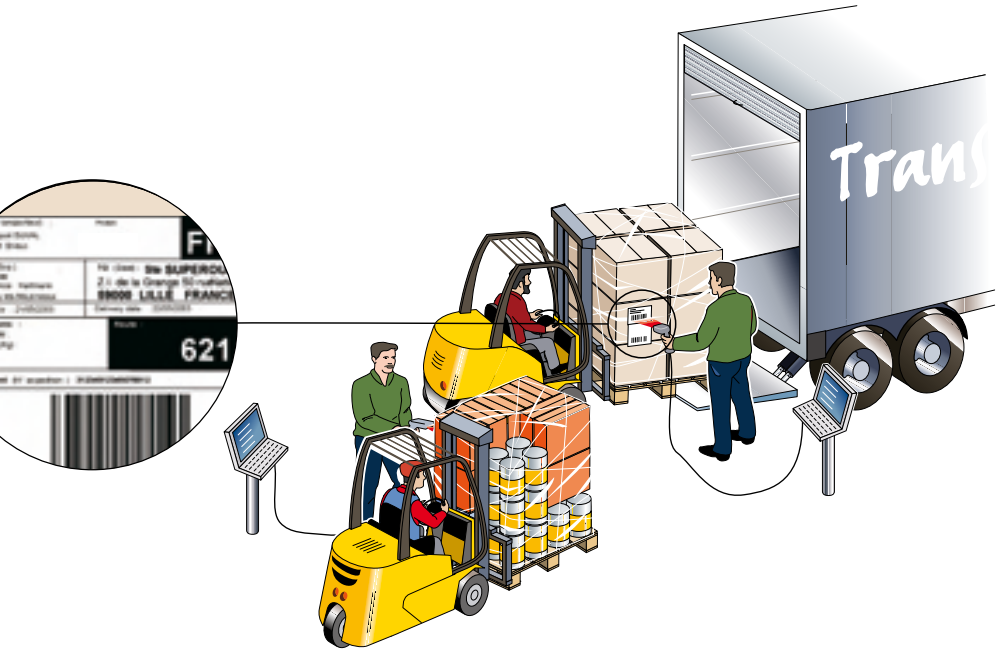

Dette kapittelet omhandler merking av transportinformasjoner for byggevarer.

Transportenheter i byggevarebransjen

Med en transportenhet menes den fysiske enheten (kolli) som transporteres mellom avsender og mottaker og som skal merkes med en egen transportetikett. I praksis vil alle forpakningsnivåer av byggevarer dvs. både F-pak, D-pak og T-pak kunne opptre som transportenheter. Men den vanligste transportenheten er T-pak.

Merking av transportenheter

For merking av transportenheter i byggevarebransjen benyttes det generelle merkingskonseptet for gods som brukes av transportørene i Norge. Se GS1 Transportguiden.

Transportenheter skal merkes med følgende informasjon:

SSCC-kode

SSCC-koden er et 18 sifret GS1-nummer som gir en unik identifikasjon av hver enkelt T-pak. SSCC-kode (kolli id) strekkodemerkes med GS1-128 og merkes vanligvis på transportetiketten på T-pak. Men SSCC-koden kan om ønskelig merkes på produktetiketten på T-pak. SSCC-koden skal merkes på hver enkelt T-pak i klartekst og med strekkode. For mer informasjon om SSCC-koden, se GS1 Ytteremballasjeguiden

Legg merke til at dersom både produkt- og transportetikett benyttes, kan SSCC-kode merkes på begge etikettene forutsatt at nøyaktig samme nummer benyttes.

Merking av transportinformasjon

Transportetikett for kundepakket enhet

Den kundepakkede enheten merkes med en transportetikett som inneholder følgende informasjon:

- Som avsender oppgis leverandør.
- Som mottaker oppgis sluttmottaker/endelig leveringsadresse.
- I via-feltet anbefales det å angi distribusjonslager hvis pallen splittes/ cross-dockes.
- På denne etiketten er det opprettet et eget felt for Transportinformasjon.

Dette er informasjon som kjøper sender til leverandør i sin bestilling, og som leverandøren må printe på etikett for kundepakket enhet.

Navn, adresse etc. på avsender.

Transportenheten skal være merket i klartekst med avsenders navn, gateadresse, postnummer og poststed i klartekst.

Mottakers navn, adresse, etc.

Transportenheten skal være merket i klartekst med varemottakers navn, gateadresse, postnummer og poststed (leveringsadressen) i klartekst.

Ved forsendelse via samlastingsterminal

Navn, adresse, etc. for samlastingsterminal. Transportenheten skal merkes i klartekst med samlastingsterminalens navn, gateadresse, postnummer og poststed. Disse opplysningene skal stå i via-feltet.

Kjøpers referanse

Transportenheten kan være merket i klartekst med kjøpers referansenummer. Legg merke til at dersom man oppgir kundens bestillings-/ordrenummer, kan den strekkodemerkes med GS1-128 ved å benytte AI 400 (Se vedlegg 1).

Bruttovekt (i hele kg) skal merkes i klartekst på hver enkel transportenhet. Med bruttovekt menes vekt av produktene, emballasje og lastbærer (pall). Dersom T-pak er merket med en produktetikett, er det tilstrekkelig at bruttovekt er merket på en av etikettene.

Merking av transportinformasjon

Eksempler på GS1 transportetiketter

Merking av transportinformasjon

Transportetiketten – utforming og størrelse

Når det gjelder utformingen av etiketten, må alle ovennevnte informasjoner printes på etiketten. Vi viser til GS1 Transportguiden når det gjelder plassering av informasjonene, skriftstørrelser etc.

Følgende anbefaling gjelder for størrelser på transportetiketten:

- Bredden på etiketten skal være 105 mm eller 148 mm
- Høyden på etiketten kan variere. Anbefalte formater er: A5 (148 mm x 210 mm), A6 (105 mm x 148 mm) eller 105 mm x 192 mm

Plassering av etiketter på transportenheter

Alle transportenheter skal merkes med minst én transportetikett.

Dersom transportenheten er en standard F-pak, D-pak eller T-pak, skal den også merkes med en produktetikett.

Generelt er det tilstrekkelig med 1 transportetikett på T-pak. Men dersom T-pak er en pall, anbefales det at pallen merkes med 2 etiketter.

Produkt og transportetikett skal stå på de samme sidene. Når flere etiketter benyttes på samme side av pallen, skal etikettene plasseres under hverandre. Etiketten som inneholder SSCC-kode plasseres nederst. Dersom etiketten inneholder flere strekkoder, skal strekkoden med SSCC-kode skrives på nederste linje av strekkodene. Det anbefales å ha SSCC-koden alene på linjen.

Etiketten skal plasseres slik at nedre del av den laveste strekkoden skal være minimum 400 mm over gulvet, og slik at øvre del av den øverste strekkoden skal være maksimum 800 mm over gulvet. Etiketten skal også plasseres minst 50 mm fra den vertikale siden. For paller lavere enn 400 mm skal etikettene plasseres så høyt som mulig.

Dersom man kjenner alle opplysningene på det tidspunktet enheten merkes og det er plass på etiketten, kan all informasjon (dvs. både produkt- og transportetikett) samles på en etikett.

Ulike opplysninger

Samme opplysning (AI) skal kun forekomme én gang på produkt- og transportetikett. Det betyr i praksis at samme opplysning verken kan gjentas på samme etikett, eller på flere etiketter på enheten (pallen). Unntaket er SSCC-kode som tillates på begge etiketter forutsatt at nøyaktig samme nummer benyttes.

Strekkodesymbolet på transportetiketten – størrelse og plassering

Alle transportetiketter skal merkes med GS1-128-symbolet. For mer informasjon, se GS1 transportguiden.

Vedlegg 1

Strekkodemerking av GTIN med GS1-128-symbolet

Alle typer GTIN kan strekkodemerkes med GS1-128-symbolet. Legg merke til at det for GTIN er avsatt en fast lengde på 14 siffer i GS1-128-symbolet. For et GTIN-13 må man derfor legge til en 0 innledningsvis i nummeret når det skal strekkodemerkes med et GS1-128-symbol.

Strekkodemerking av D-pak med GS1-128-symbolet

Tabellen under viser eksempler på ulike informasjoner og bruk av AI-er for merking av produktinformasjon på D-pak med GS1-128 symbol:

AI (Applikasjonsidentifikator)

Opplysning	AI	Format
GTIN for D-pak	AI (01	(n2 + n14)
Batch eller lot nummer	AI (10)	(n2 + an..20)
Produksjonsdato	AI (11)	(n2 + n6)
Pakkedato	AI (13)	(n2 + n6)
Best-før-dato	AI (15)	(n2 + n6)

n - numerisk
an - alfanumerisk

Når GS1-128-symbolet benyttes, gjelder følgende:

- Samme opplysning (AI) skal kun forekomme én gang pr. etikett
- Størrelsesfaktoren på strekkoden ligger i intervallet 25 til 94 % av nominell størrelse
- Minimum høyde på strekkoden er 13 mm
- Minimum 5 mm høyde på klartekst under strekkodesymbolet

Det er en forutsetning at strekkodesymbolene er lesbare i alle ledd i verdikjeden og i hele produktets levetid dvs. så lenge produktet er i salg.

Vedlegg 1

Strekkodemerking av T-pak med GS1-128-symbolet

Tabellen under viser eksempler på ulike informasjoner og bruk av AI-er for merking av produktinformasjon på T-pak med GS1-128 symbol:

Opplysning	AI	Format
GTIN for T-pak	AI (01)	(n2 + n14)
GTIN for D-pak inne i pallen + antall D-pak	AI (02) + AI (37)	(n2 + n14) + (n...8)
Batch eller lot nummer	AI (10)	(n2 + an..20)
Produksjonsdato	AI (11)	(n2 + n6)
Pakkedato	AI (13)	(n2 + n6)
Best-før-dato	AI (15)	(n2 + n6)

n - numerisk
an - alfanumerisk

Vi gjør her spesielt oppmerksom på følgende:

- Størrelsesfaktor ligger i intervallet 50 % til 94 % av nominell størrelse.
- Minimum høyde på strekkoden er 32 mm.
- Ved merking av GTIN (AI 01 og AI 02) skal alltid 14 siffer benyttes. Når GTIN har 13 siffer, må det legges inn en foranstilt 0 (eks. 07038010000065).
- Ved strekkodemerking i GS1-128 benyttes et skilletegn, kalt Function Code 1 (FNC1), mellom de enkelte informasjonene. Dette gjelder bortsett fra de AI-ene som har forhåndsdefinert fast lengde. Følgende AI-er i dette dokumentet har forhåndsdefinert lengde AI 00, AI 01, AI 02, AI 15. Det anbefales å ha AI-ene som skal etterfølges av FNC1 til slutt i strekkodelinjen, for da kan FNC1-koden utelates.
- Det er viktig at kravene til lysmarger overholdes. Ved størrelsesfaktor 50 % er høyre og venstre lysmarg på 5 mm, og ved størrelsesfaktor 94 % er lysmargene 9,4 mm.

Vedlegg 1

Strekkodemerking av trelast med variabel lengde med GS1-128 symbolet

Tabellen under viser eksempler på ulike informasjoner og bruk av AI-er for merking av produkt-informasjon for trelast med GS1-128 symbol:

AI (Applikasjonsidentifikator)

Opplysning	AI	Format
GTIN for produktet (F-pak)	AI (01)	(n2 + n14)
Lengden på produktet med 2 desimaler	AI (3112)	(n4 + n6)

n - numerisk
an - alfanumerisk

Når GS1-128-symbolet benyttes, gjelder følgende:

- Samme opplysning (AI) skal kun forekomme én gang pr. etikett
- Størrelsesfaktoren på strekkoden ligger i intervallet 25 til 94 % av nominell størrelse
- Minimum høyde på strekkoden er 13 mm
- Minimum 5 mm høyde på klartekst under strekkodesymbolet

Strekkodemerking av ordreproduserte varer med GS1-128 symbolet

Oversikt for merking av ordreproduserte varer med GS1-128 symbol:

Opplysning	AI	Format
Kundens bestillings/ordre nummer	AI (400)	(n3 + an...30)
SSCC nummer (se kap.6 for nærmere informasjon)	AI (00)	(n2 + n18)

n - numerisk
an - alfanumerisk

Vedlegg 1

Strekkodemerking av transportenheter med GS1-128-symbolet

Oversikt for merking av transportenheter med GS1-128 symbol:

Opplysning	AI	Format
SSCC nummer (se kap. 6 for nærmere informasjon)	AI (00)	(n2 + n18)
Postnummer for Norge	AI (420)	(n3 + an...20)
Postnummer for utlandet	AI (421)	(n3 + n3 + an...9)
Sendingsnummer (Fraktbrev)	AI (401)	(n3 + n17)

For mer informasjon henvises til Kapittel 6 Merking av transportinformasjon.

Byggevarehandel
Postboks 2900 Solli
0230 Oslo
Telefon 22 54 17 00
sidsel.eide@hsh-org.no
www.hsh-org.no

HSH er hovedorganisasjonen for handel og tjenester og representerer virksomheter innen handel og tjenester. HSH ivaretar medlemmenes interesser og tilbyr rådgivning som styrker deres organisasjon og konkurransekraft.

GS1 Norway
Brynsveien 13, 0667 Oslo
Postboks 454 Økern, 0513 Oslo
Telefon 22 97 13 20
firmapost@gs1.no
www.gs1.no

Norsk Byggtjeneste
Stensberggt. 27, 0161 Oslo
Postboks 6823 St. Olavs Plass,
0130 Oslo
Telefon 23 11 44 00
firmapost@byggtjeneste.no
www.byggtjeneste.no